

MIYANMAR

EKO-semester i Andamansjön

TEXT OCH FOTO
FRODE KJEMS UHRE

MERGUI-ARKIPELAGEN LIGGER I ANDAMANSJÖN UTANFÖR THAILANDS OCH MYANMARS KUST. De flesta av de över 800 öarna är obebodda, täckta av tropisk regnskog och med vackra kritvita sandstränder. De är omgivna av korallrev som kryllar av liv – ett riktigt dykparadis.

► Vi seglar från Kawthaung, Myanmars sydligaste stad, tidigt på morgonen med det stora, bekväma träfartyget MV Sea Gypsy. Vårt mål är Nga Khin Myo Gyi Island, som är en av öarna i Mergui-arkipelagen, som ligger längst västerut och därför längst från Myanmars fastland. Kaptenen har precis berättat att resan kommer att ta fem och en halv timme. Det passar mig bra. Jag har verkligen inte bråttom. Jag sjunker ner i en soffa på däck och innan jag hinner se mig omkring blir jag serverad ett glas kall, exotisk juice. Här ligger jag bekvämt och tittar på sjöfåglarna som nyfiket följer fartyget utan ansträngning, och jag betraktar de små tropiska öarna som vi passerar.

KEJSARFISK

Cirkelkejsarfisk,
Pomacanthus annularis,
vid dykplatsen Sail Rock.

SKORPIONFISK

Scorpaenopsis oxycephala

En Instagrammers dröm

När jag på eftermiddagen hör motorn gå ner går jag nyfiket in i styrhytten, precis när kaptenen försiktigt vänder fartyget åt styrbord och styr det in i den vackraste lilla viken vid vad som ser ut som en obebodd liten tropisk ö bevuxen med tät regnskog. Vi kastar ankar, och lite senare kan jag se en liten gummibåt närma sig från stranden några hundra meter bort, men fortfarande ser jag ingen resort. Viken är otroligt vacker. Stora granitblock badar i det varma eftermiddagsljuset både på den kritvita stranden och delvis ute i vattnet. Och bakom den finns grön tropisk regnskog. En drömsk vy som skapad för Instagram.

Utsiktsplats med solnedgång över havet

När vi lite senare åker med gummibåten in på stranden, kan jag ana några byggnader väl gömda av träd som växer ända ner till stranden. Jag välkomnas av dykguiden Kyaw Kyaw Oo, som jag kommer att dyka med under hela den kommande veckan. Efter en uppfriskande välkomstdrink får jag en liten rundtur på Boulder Bay Eco Resort. Han berättar att det är en dryg halvtimme kvar tills solen går ner och frågar om jag vill promenera till en utsiktsplats på öns västsida för att se solnedgången. Det låter som en bra plan, och lite senare vandrar vi längs en liten stig genom regnskogen medan vi lyssnar på fåglar och andra ljud från regnskogen. Vi kommer fram till utsiktsplatsen strax före solnedgången, och solen är redan röd och rund strax ovanför horisonten. Helt perfekt timing. Trevligt att sitta där och bara njuta av atmosfären och den vackra kvällshimlen. När solen har gått ner i havet går vi tillbaka. Våra ögon har långsamt anpassat sig till mörkret, och vi kan nätt och jämnt urskilja stigen i den mörka djungeln. De sista tio minuterna tänder jag pannlampan.

EN VACKER Ö

Havskajak på Boulder Bay Island

MORGONSTUND

Frukost i lugn och ro med vacker utsikt över Boulder Bay.

VÄGG I SOLNEDGÅNG

De stora stenblocken vid dykplatsen Sunset Wall var översållade med liv i vackra färger. Här poserar dykguiden Kyaw Kyaw Oo bakom en stor röd fläktkorall.

// PÅ DEN LILLA IDYLLISKA ÖN ÄR DET VÄLDIGT FÅ TURISTER. DET GÖR ATT DU SOM GÄST FÅR EN FANTASTISK NATURUPPLEVELSE. DET GÄLLER ÄVEN PÅ VANDRINGSLEDERNA I DJUNDELN, FRÅN EN HAVSKAJAK LÄNGS DE VACKRA STRÄNDERNA OCH I VIKEN – OCH SÅ KLART NÄR DET GÄLLER LIVET UNDER YTAN.

När vi kommer tillbaka till Boulder Bay Eco Resort har restaurangen, som har en vacker utsikt över bukten, dukat upp. Lite senare serveras smarriga lokala rätter. Kyaw Kyaw Oo gör mig sällskap till middagen och vi pratar om den kommande veckans dykning.

Fågelskådning i gryningen

Nästa morgon vaknar jag utvilad innan soluppgången till ljudet av fågelkvitter från djungeln i min lilla bungalow som ligger 5-10 meter från stranden. Jag hänger min kikare kring halsen och promenerar 4-5 minuter längs stigen in i djungeln till en liten bro som leder över en uttorkad flodbädd. Här finns en naturlig glänta i den annars täta djungeln, och jag sätter mig ner och tittar på fågellivet genom kikaren när det börjar ljusna.

GYPSY
Träskippet MV Sea Gipsy som tog oss från Kawthaung ut till Boulder Island.

Marinbiologernas forskningsstation

Efter en rejäl frukost, bl.a. bestående av läckra lokala exotiska frukter, förbereder vi oss för det första dyket. Från stranden, precis framför restaurangen, kör vi den lilla jollen några minuter ut till en stor stålpråm som ligger ankrad i viken. Den har byggts om till en forskningsstation som används av marinbiologer som Boulder Bay Eco Resort är med och sponsrar. Här kan vi göra i ordning vår dykutrustning och ta på oss våtdräkterna innan vi tar oss ut till själva dykplatsen. Det finns 12 dykplatser runt ön, och det tar bara 5-15 minuter att nå de flesta av dem med den lilla jollen.

Kejsarfisk precis framför masken

Vi åker ut till dykplatsen Secret Cove. Redan innan vi hoppar i vattnet kan vi se att strömmen är ganska stark här. Även om jag vet att det ofta innebär många fiskar så blir jag ändå förvånad när jag börjar mitt dyk med en bakåtrullning. Det finns fisk överallt. Enorma fiskstim. Nere på botten hittar jag ett litet klippblock som jag kan hålla mig i med ena armen, och där hänger jag i strömmen och njuter av de stora stimmen.

VIDEO

Frode Kjems Uhre dyker i Myanmar

Video:
Frode Kjems Uhre

ETT LITET LEENDE

Blårandig fangblenny

(Plagiotremus Rhinorhynchos)

// I BERÄTTELSEN OM PETER PAN
ÄR NEVERLAND EN FANTASIVÄRLD
DÄR INGEN NÅGONSIN VÄXER
UPP. I DEN VERKLIGA VÄRLDEN,
HÄR PÅ BOULDER ISLAND, HÅLLER
NEVERLAND PÅ ATT BLI EN AV
MINA FAVORITDYKPLATSER.

En stor muräna sticker nyfiket ut huvudet från ett litet hål i berget bredvid mig. När jag ligger och tittar på muränan trycker den starka strömmen ett par riktigt fina kejsarfiskar upp mot min mask. Kyaw Kyaw Oo signalerar att vi måste följa med strömmen. Jag släpper taget om stenblocket och sedan börjar ett häftigt strömdyk. Det är underbart att ligga viktlös och glida förbi det föränderliga undervattenslandskapet och de enorma fiskstimmen. En grön havssköldpadda simmar utan ansträngning mot strömmen precis bortom fotoavstånd.

Ytintervall i hängmattan

Efter dyket åker vi tillbaka till forskningsstationen och lämnar dykutrustningen där, innan vi tar oss in till stranden. Där väntar oss en härlig lunch i restaurangen. Kyaw Kyaw Oo och jag kommer överens om att vila en timme innan vi åker ut och dyker igen. Jag lånar en bok om fiskarter från bokhyllan i hörnet av restaurangen och lägger mig i hängmattan framför min stuga. Där försöker jag identifiera några av de många nya fiskarter jag såg på dyket. Perfekt för att slutföra ytintervallet innan ditt nästa dyk.

Neverland

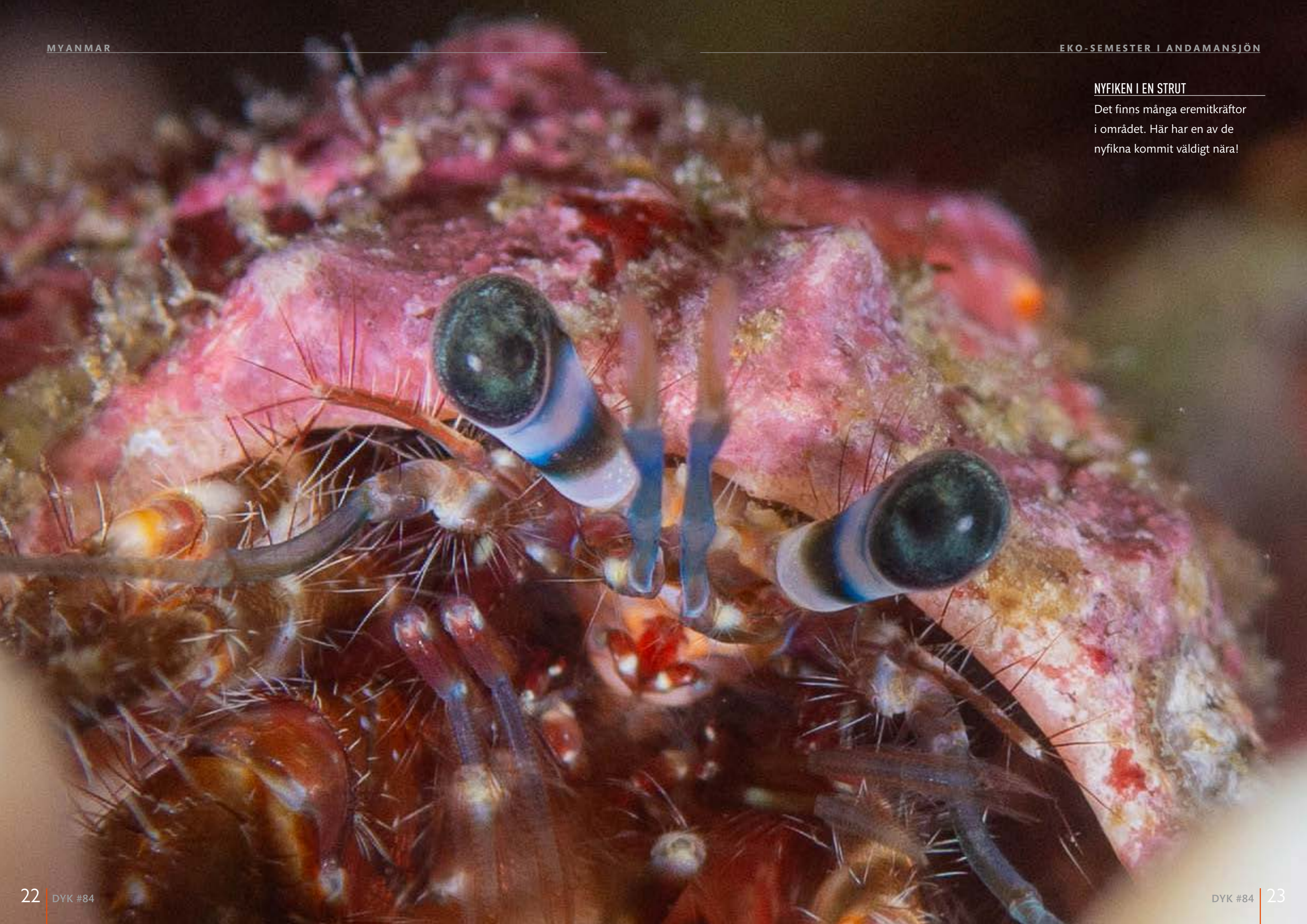
Något senare är jag och Kyaw Kyaw Oo på väg ut till dykplatsen Neverland. Vi dyker ner till drygt 20 meters djup. Här finns ett spännande undervattenslandskap med stenar och mjuka koraller som exempelvis Gorgonians, Tube Corals och Sea Whip, men också en stark ström och stora fiskstim. Jag ser även många kejsarfiskar och fjärilsfiskar i par om två som står stilla i den starka strömmen. När vi kommer upp från dyket frågar Kyaw Kyaw Oo om jag är redo för ett tredje dyk. Även om jag är full av härliga upplevelser efter de två fina dyken vi precis gjort så svarar jag såklart ja. I berättelsen om Peter Pan är Neverland en fantasivärld där ingen någonsin växer upp.

RÖD MARMOR ▷
Marmorerad
stenkrabba (*Carpilius
Convexus*)

NYFIKEN I EN STRUT

Det finns många eremitkräftor i området. Här har en av de nyfikna kommit väldigt nära!

I den verkliga världen, här på Boulder Island, håller Neverland på att bli en av mina favoritdykplatser.

Fina nakensäckor

Efter ett kort ytintervall på en timme där vi stannar och småpratar på pråmen, innan vi åker vidare till dykplatsen Sail Rock. Vi dyker ner till 19 meter, där det finns en sandbotten med spridda stenblock och mjuka koraller. Både på sandbotten och vid stenblocken är det gott om liv. Även här finns många vackra fjärilsfiskar och kejsarfiskar, men det finns också en massa små spännande saker. Jag ser t.ex. Tassled Scorpionfish, och så hittar jag många vackra nakensäckor. Jag har vidvinkelobjektivet på kameran, men här hade man lätt kunnat använda makro.

Tät bambuskog

När vi kommer tillbaka till Boulder Bay Island efter dagens sista dyk är det fortfarande över en timme kvar till mörkrets inbrott. Jag bestämmer mig därför för att ta en liten promenad på egen hand. Det finns flera markerade leder att välja mellan på ön. Jag väljer en stig som leder mig genom ett område av djungel med tät bambuskog till en liten vik med det passande namnet Bamboo Bay. Här sitter jag ensam en stund och njuter av utsikten och tystnaden innan jag går tillbaka.

Nattdyk med mycket action

Under de kommande fyra dagarna kommer Kyaw Kyaw Oo och jag att göra tre dyk varje dag, och vi kommer också att göra flera nattdyk. Nattdyken vid Boulder Island är riktigt bra. Här hittar vi verkligen många små spännande saker, både sovande fiskar och nattaktiva fiskar som till exempel muränor som är ute och jagar. Små bläckfiskar kommer ut ur sina gömställen och dyklampan avslöjar krabbor och räkor som rör sig över revet.

I SYMBIOS

▷
Porlinskrabba (*Neopetrolisthes maculatus*) i sin värdanemon som den har ett slags symbiotiskt förhållande till.

MURÄNA

(*Gymnothorax Fimbriatus*)

**/// PÅ NATTDYKEN SER VI
MÅNGA NATTAKTIVA
FISKAR SOM EXEMPELVIS
MURÄNOR SOM ÄR UTE
PÅ JAKT.**

Möte med mokenfolket

En dag kommer en moken-båt in i viken och ankrar upp. Kyaw Kyaw Oo och jag ser det när vi är på väg tillbaka från morgondyket. Vi närmar oss båten och blir bjudna ombord. Det är 8-10 personer från mokenfolket på båten, både män, kvinnor och barn. Mokenfolket är ett austronesiskt folkslag som under många år har levt ett halvnomadiskt jägar- och samlarliv, och de kallas ibland "Sea Gypsies". De har sitt eget språk, moken, och många av dem talar varken burmesiska eller thailändska. Kaptenen på moken-båten kan dock burmesiska och med Kyaw Kyaw Oo som tolk kan jag därför prata lite med honom. Han berättar att de har ankrat i viken för att de vill fiska bläckfisk när det blir mörkt. Både kvinnorna och männen på båten ler vänligt mot oss, deras leenden avslöjar tänderna som är illa missfärgade och slitna efter år av betelnötstuggning. Jag tackar dem för att vi fått besöka deras båt och önskar dem lycka till innan vi åker vidare.

Fisk i fällor släpps ut

Under ett av våra dyk upptäcker Kyaw Kyaw Oo en stor fiskfälla, som ligger på botten utan ytboj. Det lär ha varit ett fiskefartyg som tappat den. Nu var fällan full av fisk, och Kyaw Kyaw Oo bestämmer sig för att släppa ut dem. Efter några minuters arbete lyckades vi öppna luckan, så att stimmet på över 50 stora fiskar kan simma ut i friheten. Det var verkligen en härlig syn. Kyaw Kyaw Oo lämnar luckan öppen så att fällan inte längre kan fånga fisk.

KAPTEN

Kaptenen på Moken-båten.

EN NY VÄN

Frode besöker Moken-båten.

FLYKT

Dykguiden Kyaw Kyaw Oo har precis öppnat luckan till fiskfällan och fiskstimmet simmar ut i friheten - en härlig syn.

PAPEGOJA

Papegojfisk (*Chlorurus Sordidus*)

/// NÅGOT SENARE ÄR JAG
OCH KYAW KYAW OO PÅ
VÄG UT TILL DYKPLATSEN
NEVERLAND. VI DYKER
NER TILL DRYGTT 20
METERS DJUP.

Eco resort i ordets rätta bemärkelse

Jag har varit på många resor som använder ordet "eco" för att beskriva sig själva. Men Boulder Bay Eco Resort lever verkligen upp till deras namn. Denna lilla oas står i skarp kontrast till de stora betonghotellen och överfulla turiststränder som finns vid turistfällor som t.ex. Phuket i Thailand.

De små stugorna på Boulder Bay Eco Resort är gjorda av lokala material och byggda så diskret att de inte kan ses från vattnet, trots att flera av stugorna ligger bara några meter från stranden. Elen kommer från solceller, och det finns ingen bullrig dieselgenerator. Här finns ingen klorerad pool, ingen luftkonditionering, inga souvenirbutiker med krimskrams och "specialpris för dig", inga bullriga diskotek, inga vattenskotrar, inga snabba bensinslukande motorbåtar som drar turister efter sig på vattenskidor eller i fallskärmar. Inga bullriga mopeder eller motorcyklar. Det finns inte ens vägar eller bilar på den lilla ön. Bara små stigar att vandra genom djungeln på. Stränderna är helt orörda och naturliga utan barer eller solstolar. Boulder Bay Eco Resort är den enda resorten på den lilla idylliska ön, och eftersom resorten är så liten är det väldigt få andra turister. Det gör att du som gäst får en fantastisk naturupplevelse. Det gäller på vandringslederna i djungeln, från en havskajak längs vackra stränder och vikar, eller från hängmattan vid stugan. Och givetvis livet under havets yta, som man ser genom dykmasken, vare sig det är med snorkel eller dykflaska. ■

EN LITEN KAMEL ▷

Kamelräka
(*Rhynchocinetes
Durbanensis*).

RÖD PÅ GRÖN KONTRAST

Striped Triplefin
(*Helcogramma Striata*)

**// JAG ÄR FULL AV
HÄRLIGA UPPLEVELSER
EFTER DE TVÅ FINA
DYKEN VI GJORT.**

FAKTA

GEOGRAFI Mergui-skärgården ligger i Andamansjön på Myanmars västkust. Skärgården består av mer än 800 öar, som alla är täckta av tropisk regnskog. De allra flesta av dem är obebodda och orörda. Andamansjön är ett randhav och en del av Bengaliska viken som gränsar till Indiska oceanen. Det ligger mellan Malackahalvön i öster och Andamanerna och Nikobarerna i väste. Myanmar gränsar till Bangladesh och Indien i väster, Kina i nordost, Laos i öster och Thailand i sydost. Landet har 54 miljoner invånare och huvudstaden är Nay Pyi Daw. Den största staden är Yangon med 4,5 miljoner invånare.

ETNISK BEFOLKNING Moken, ett austronesiskt folk, har under många år levt ett halvnomadiskt jägar- och samlarliv, men denna livsstil är under ökande press. Det finns ca. 3 000 kvar i Mergui-skärgården. De har sitt eget språk, Moken, och många av dem talar varken thailändska eller burmesiska.

EKOTURISM Myanmar öppnade upp 1997 efter att ha varit stängt för turister i över 50 år. Därför är det fortfarande få turister i landet. Till skillnad från turistattraktionerna i norra delen av Myanmar, är det fortfarande väldigt få turister som besöker Mergui-skärgården. För att skydda området finns det bara ett fåtal resorter, och det krävs ett särskilt tillstånd för att besöka området.

RESA Från Skandinavien är det enklast att flyga till Bangkok Suvarnabhumi Airport (IATA-kod: BKK), även känd som Bangkok International Airport. Därifrån tar man inrikesflyg till Ranong (UNN) i södra Thailand, en flygning på en och en halv timme. Observera att inrikesflyg till Ranong inte avgår från Suvarnabhumi Airport, utan snarare från Don Mueang International Airport (DMK). Det finns en gratis transferbuss mellan BKK och DMK. Från flygplatsen i Ranong åker man 30 minuter i minibuss direkt ner till Ranong Longtail Pier (SaPhan Pla Jetty), där lämnar du Thailand, och härifrån är det en 20 minuters båttur med long tail-båt över till Kawthaung i Myanmar. Man kan också ta en buss (9 timmar) från Bangkok till Ranong. Det är från Kawthaung man seglar ut till Boulder Island. En naturskön tur på fem och en halv timme.

VISUM Det finns ett visumkrav, men det är enkelt att ansöka om e-visum med en inbjudan från Boulder Bay Eco Resort.

boulderasia.com ➔
facebook.com/boulderbayecoresor ➔

VALUTA Den primära valutan är Myanmar Kyat (MMK). 1 USD är cirka 4 500 Kyat. Man kan inte betala med kreditkort ute på Boulder Island, men både USD, Myanmar Kyat och Thai Baht accepteras.

KLIMAT Klimatet är tropiskt. Det finns två säsonger. Den sydvästra monsunen, även kallad den våta monsunen från maj till oktober, ger vind, regn och grov sjö. Under den perioden är Boulder Island Eco Resort stängt. Under den nordöstra monsunen, även kallad torrmonsunen, från november till april har vinden lagt sig och havet är därför lugnt. Det här är dyksäsongen.

DYKNINGEN Dykning sker från november till april. Det är möjligt att göra 2-3 dyk varje dag. Vanligtvis åker du ut till ditt första dyk strax efter frukost. En liten gummibåt tar dykarna ut till den flytande dykplattformen, som också fungerar som forskningsstation. Det tar några minuter. Om det är högvatten blir du upphämtad direkt från stranden framför din bungalow. Är det lågvatten går man ut vid slutet av den lilla båtbyggen. På dykplattformen kontrolleras utrustningen och våtdräkten tas vanligtvis på. Härifrån åker man sedan ut i en gummibåt till någon av de 12 olika dykplatserna som ligger runt ön. De flesta ligger mindre än 10 minuters båtresa bort. Det finns både sandbottnar med stora fristående granitklippor och korallrev. Här finns också små grottor och caverns du kan utforska. Tidvattnet påverkar dykningen, och det innebär en stark ström ibland. Den gör att det finns ett mycket rikt liv av både mjuka koraller och hårda koraller samt gott om fisk.

MYANMAR

De flesta dykare besöker Mergui-skärgården med liveaboard, och de passerar sällan dykplatserna runt Boulder Island. Därför har du har dykplatserna helt för dig själv. Mellan dyken finns en fantastisk möjlighet att koppla av på ön. Jag dök i april månad, och då var vattnet runt 30 grader och sikten var något försämrad på grund av den kommande regnperioden.

HÄLSA Den närmaste tryckkammaren är i Phuket, så dyk försiktigt och drick mycket vatten mellan dyken.

SPRÅK Myanmars officiella språk är burmesiska, och det är modersmålet för två tredjedelar av befolkningen. Dessutom talas mer än 110 språk. Mokenfolket ute i Mergui-skärgården talar sitt eget språk, som också kallas moken.

EL 220 V. Adapter behövs inte på Boulder Island.

KOMMUNIKATION Det finns WiFi ute på Boulder Island, men förvänta dig inte samma hastighet och stabilitet som i Skandinavien.

